

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216668
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8118216668.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu G. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v I., na ul. X. č. XX, právne zastúpeného JUDr. Michalom Hargašom, advokátom, so sídlom v Bratislave, na ul. Radlinského č. 51, proti žalovanému Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, so sídlom v Bratislave, na ul. Štúrovej č. 11/2, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 14.08.2020 č.k. 32C 57/2018-263 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.149,31 eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Ďalej vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že predmetom sporu je nárok žalobcu na náhradu škody z titulu náhrady trov konania, ktoré žalobcovi vznikli v rámci trestného konania spočívajúce v trovách obhajoby a hotových výdavkoch vo výške 24.463,14 eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 eur. V konaní bolo nesporné, že žalobcovi bolo uznesením zo dňa 14.03.2016 vznesené obvinenie pre trestný čin nebezpečné prenasledovanie v jednočinnom súbehu s prečinom obmedzovania osobnej slobody, ktoré bolo spojené s trestnou vecou žalobcu stíhaného pre prečin nebezpečného vyhrážania. Nebolo sporné ani to, že prokurátor Okresnej prokuratúry I. zamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu povereného príslušníka, ktorým mu bolo vznesené obvinenie. Okresná prokuratúra I. podala dňa 16.03.2016 návrh na vzatie žalobcu do väzby. Žalobca bol prepustený zo zadržania na slobodu dňa 17.03.2016. Dňa 01.07.2016 bol na Okresnú prokuratúru I. podaný návrh na podanie obžaloby. Prokurátor Okresnej prokuratúry I. uznesením z 28.07.2016 postúpil vec na prejednanie priestupku Okresnému úradu I., odboru všeobecnej vnútornej správy, ktorý rozhodnutím zo 06.02.2017 rozhodol o zastavení konania z dôvodu, že spáchanie skutku, o ktorom sa koná, nebolo obvinenému z priestupku preukázané. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.03.2017.

3. Základnými predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci v prípade nezákonného rozhodnutia sú existencia nezákonného rozhodnutia vydaného orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody.

4. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzuje z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré neúspešne napadol sťažnosťou. Toto uznesenie považoval za nezákonné, lebo trestné stíhanie proti nemu nemalo byť vôbec vedené. Spáchanie skutku, z ktorého bol obvinený, nebolo trestným činom a bolo postúpené na priestupkové konanie, ktoré bolo zastavené, lebo spáchanie skutku nebolo žalobcovi preukázané. Predmetné uznesenie o vznesení obvinenia nebolo pre nezákonnosť zrušené. Na základe vyššie uvedeného mal súd za to, že postúpenie veci okresnému úradu na prejednanie priestupku, ktoré bolo navyše zastavené z dôvodu nepreukázania spáchania skutku žalobcom, má z hľadiska ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť.

5. Je potrebné vziať do úvahy, že po postúpení veci na priestupkové konanie neprichádza do úvahy podanie opravného prostriedku proti uzneseniu o vznesení obvinenia, lebo z hľadiska trestného konania je to už bezpredmetné. Vyššie uvedený výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Skutočnosť, že nedošlo, resp. objektívne nemohlo dôjsť k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. V danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu za škodu.

6. Žalobca bol v trestnom konaní právne zastúpený a svojmu obhajcovi uhradil trovy obhajoby. Rovnako uhradil tiež poplatok za výpis z účtu G.. Žalobcovi by nevznikli tieto náklady, pokiaľ by proti nemu nebolo vznesené obvinenie. Vzniknutá škoda je teda v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia voči žalobcovi.

7. Vo vzťahu k výške náhrady škody z titulu náhrady trov konania, ktoré žalobcovi v konaní vznikli, je potrebné konštatovať, že pre účely náhrady škody za zodpovednosť štátu treba za účelne vynaložené náklady poškodeným na zaplatení odmeny advokátovi na obhajobu považovať náklady v rozsahu tarifnej odmeny (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.04.2016 vo veci 6Cdo/402/2015). Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že z hľadiska rozsahu náhrady škody treba primerane použiť aj všeobecné zásady charakteristické pre právnu úpravu týkajúcu sa trov konania. Ide predovšetkým o zásadu, podľa ktorej každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne a trovy svojho zástupcu. Táto zásada sa v trestnom konaní prejavuje v tom, že obvinený znáša vlastné trovy a výdavky spojené so zvolením obhajcu, vrátane odmeny dohodnutej medzi ním a advokátom. V súvislosti s náhradou trov konania ide o zásadu, že sa priznáva len náhrada trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Z uvedeného pravidla vyplýva, že sa uhrádzajú len účelne a dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil; pritom záleží na účastníkovi samotnom, aké finančné prostriedky na svoju obranu v súdnom konaní vynaloží. V súvislosti s odmenou za zastupovanie advokátom platí, že aj v prípade, ak sa klient s advokátom dohodne na zmluvnej odmene, pri určení nákladov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej či právnickej osobe, sa výška odmeny advokáta určí podľa ustanovení vyhlášky o tarifnej odmene. V súlade s uvedenými zásadami niet dôvodu, aby štát uhrádzal poškodenému v tomto špecifickom prípade všetky náklady, ktoré vynaložil v trestnom konaní na svoju obhajobu. Obsah základného práva obvineného na právnu pomoc pri obhajobe v trestnom konaní spočívajúci v možnosti zvoliť si obhajcu, nemôže byť z hľadiska rozsahu nároku na náhradu škody proti štátu neobmedzený. Bolo by popretím základných predpokladov pre náhradu škody, aby štát hradil aj náklady spojené so zastúpením, ktoré boli poškodeným vynaložené bezúčelne.

8. Žalobca si uplatnil náhradu škody pozostávajúcu v zaplatených trovách obhajoby vo výške 24.000 eur. Takto uplatnené trovy nemožno považovať za účelne vynaložené v zmysle už vyššie uvedeného, t.j. aj v prípade, ak medzi klientom a advokátom bola dohodnutá zmluvná odmena. V zmysle ust. § 18 zákona č. 514/2003 Z.z. sa výška odmeny určí podľa ustanovení vyhlášky o tarifnej odmene. Napokon aj sám žalobca považuje tieto trovy za neprimerané, keďže podal voči JUDr. X. žalobu o zaplatenie sumy 10.000 eur, ktorá sa vedie na Okresnom súde I. pod sp. zn. 29Csp/127/2019 a v ktorom si uplatňuje bezdôvodné

obohatenie. Na pojednávaní žalobca tiež potvrdil, že JUDr. X. sa nezúčastnil všetkých úkonov, ktoré si vyúčtoval.

9. Z vyúčtovania trov za právne služby JUDr. X. vyplýva, že si vyúčtoval odmenu tiež za dva právne úkony, ktorých sa nezúčastnil (14.03.2016 - výsluch poškodenej J. I. a 15.03.2016 - výsluch poškodenej J. I.), tak ako to vyplýva z obsahu vyšetrovacieho spisu. Za uvedené úkony súd žalobcovi nemohol priznať náhradu škody, lebo tieto neboli právnym zástupcom žalobcu vôbec vykonané.

10. Pokiaľ ide o náhradu účelne vynaložených trov obhajoby, tieto bolo dôvodné priznať spolu vo výške 1.686,17 eur.

11. Rovnako bolo preukázané, že žalobca v priamej súvislosti s trestným konaním uhradil tiež poplatok za výpis z účtu G. vo výške 463,14 eur, pričom tento výdavok nemožno považovať za neúčelne či nehospodárne vynaložený tak ako sa domnieval žalovaný. Predmetný výpis bol jedným z kľúčových dôkazov pri preukazovaní vyváženej komunikácie medzi pani J. I. a žalobcom. Vzhľadom k tomu, že pani J. I. si správy od žalobcu, resp. správy odoslané žalobcovi vymazala, žalobca na preukázanie ich komunikácie si zabezpečil tento dôkaz. Preto bolo plne dôvodné vyhovieť žalobe v tejto časti, lebo išlo o výdavok vynaložený v priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním žalobcu. Z uvedeného dôvodu bolo v tejto časti žaloby vyhovené a žalobcovi priznaná náhrada škody vo výške 463,14 eur.

12. Pokiaľ ide o nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, pri určovaní rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy žalobcu vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia sa postupovalo podľa ustanovenia § 17 ods. 1, 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej než majetkovej sféry poškodeného (nie je spojená so znížením majetkového stavu, či jeho nezvýšením, hoci bolo predpokladané), a vedľa nepriaznivých dôsledkov vyvolaných neprímeranou dĺžkou súdneho konania, resp. trestného stíhania, môže zahŕňať aj iné negatívne dopady nesprávneho úradného postupu, či nezákonného rozhodnutia najmä do osobnostnej integrity poškodeného. Peňažná kompenzácia je v zákone označená za spôsob subsidiárneho odškodnenia, ktoré nastupuje vtedy, ak nie je možné vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak. Vo všeobecnosti pod nemajetkovou ujmu je možné s prihliadnutím na rozhodovaciu prax súdov rozumieť psychické útrapy, poníženie alebo inú citovú ujmu, ktorú poškodená osoba utrpela v dôsledku trestného stíhania. Právo domáhať sa takejto náhrady sa priznáva každému, komu škoda alebo ujma vznikla ako dôsledok nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo ako dôsledok nesprávneho úradného postupu takéhoto orgánu. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu existencia závažnej ujmy. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce subjektívne pocity žalobcu, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba.

13. V prípadoch rozhodovania o výške nemajetkovej ujmy je podľa názoru Ústavného súdu SR (III. ÚS 754/2016) potrebné zohľadniť jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo. Za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti.

14. Základ uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu sa považoval za daný z dôvodu, že iba konštatovanie porušenia práva nemožno považovať za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

15. Výška nemajetkovej ujmy sa určila po starostlivom uvážení všetkých skutočností, ktoré boli zistené na základe vykonaného dokazovania. Trestné stíhanie je nepochybne samo o sebe vážnym zásahom do života človeka v celom jeho spektre a má samo o sebe negatívny dopad na život človeka, čo môže objektívne privodiť ujmu na právach dotknutej osoby. Súd na základe výpovede žalobcu a listinných dôkazov zistil, že v dôsledku trestného stíhania mal žalobca isté zdravotné ťažkosti v alergologickej oblasti, pre ktoré sa nemohol venovať svojej záľube - lietaniu, čo potvrdil v čestnom vyhlásení aj predseda Aeroklubu I. o.z. L. E.. Trestné stíhanie negatívne zasahuje do života človeka, vrátane jeho zdravia, ale

tu je potrebné brať do úvahy tiež objektívne faktory. Ako vyplýva z lekárskej správy zo dňa 15.12.2016, v ten deň žalobca absolvoval prvé imunoalergologické vyšetrenie, kde v rámci vyšetrenia uviedol, že asi 6 mesiacov pociťuje nádchu, pričom spustil to stres. V závere lekárskej správy je uvedená alergická reakcia t.č. na buriny. V danom prípade bolo trestné stíhanie začaté 14.03.2016 a uznesením zo dňa 28.07.2016 bola vec postúpená na priestupkové konanie. V čase prvej návštevy u lekára žalobca už cca päť mesiacov mal vedomosť o tom, že vec bola postúpená na priestupkové konanie a teda že žalobcovi nehrozí žiadny trestnoprávny postih. Žalobca mohol pociťovať stres či úzkosť, avšak z objektívneho hľadiska bolo zrejme najneskôr v júli 2016, že žalobca nebude naďalej trestne stíhaný. Následne sa viedlo priestupkové konanie, ktoré bolo právoplatne skončené 02.03.2017 zastavením konania. Pokiaľ ide o ďalšie prežívanie trestného stíhania žalobcom, žalobca uviedol, že navštívil na začiatku dvakrát psychologickú poradňu, žiadne lieky neužíval, nakoľko považuje sa za silnú osobnosť. Aj v súčasnosti podľa jeho vyjadrení má biologický vek mladší najmenej o 15 rokov ako v skutočnosti. Pokiaľ ide o stratu v rámci podnikateľskej činnosti, prípadne stratu alebo obmedzenie obchodných kontaktov, tu súd opätovne poukázal na časové hľadisko, a teda na to, že trestné stíhanie prebiehalo cca štyri a pol mesiaca. Žalobca pracuje v oblasti prenájmu reklamných plôch, kde sa kontrakty zvyčajne uzatvárajú na dlhšie časové obdobie ako napr. jeden mesiac. Je preto málo pravdepodobné a v tomto konaní nepreukázané, že pokles cca 30 % prenájmu reklamných plôch je v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním. Z čestných vyhlásení I. R., I. N., Mgr. W. G., I. A., Ing. Z. L. jednoznačne vyplýva, že k obmedzeniu obchodných aktivít došlo v dôsledku negatívnej medializácie žalobcu. Tu je potrebné si uvedomiť skutočnosť, že predmetom sporu nie je ochrana osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale predmetom konania je náhrada škody spôsobená nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu v trestnom konaní a na to nadväzujúca nemajetková ujma. Žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za prípadnú negatívnu medializáciu žalobcu v súvislosti s trestným stíhaním na ktorú nemal dosah a za ktorú nezodpovedá. Napokon pokiaľ ide o podnikanie žalobcu, podľa jeho vlastných slov ide o úspešného človeka, aj v súčasnosti sa všetko dostáva opäť do svojich koľají. Pokiaľ ide o narušenie vzťahov v rodine, v rámci najbližšej rodiny, táto mu verila, podržali ho, takže v tejto sfére nedošlo k narušeniu vzťahov. Pokiaľ ide o vzdialenejšiu rodinu a kamarátov, tam podľa vyjadrení žalobcu vzťahy ochladli, ale opätovne sa dostávajú do pôvodných medzí. Žalobca výšku ujmy odôvodnil tiež tým, že musel predať byt, ktorý má v súčasnom období takmer dvojnásobnú hodnotu a to z dôvodu, aby mohol zaplatiť trovy obhajoby JUDr. X.. Za voľbu obhajcu zodpovedá výlučne žalobca a pokiaľ žalobca pristúpil na uzatvorenie dohody o právnej pomoci za podmienok ako boli dohodnuté s jeho obhajcom (spolu s výškou dojednanej odmeny za poskytovanie právnych služieb), uvedené nemožno pričítať na ťarchu žalovanému. Súd preto uvedenú okolnosť pri rozhodovaní o výške nemateriálnej ujmy nevzal do úvahy.

16. Pri výške priznanej nemajetkovej ujmy sa zohľadnili kritéria uvedené v ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom za dôvodné sa v danom prípade považovalo priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur, ktorá suma zohľadňuje intenzitu zásahu do práv žalobcu a zároveň nepredstavuje bezdôvodného obohatenie sa na strane žalobcu. Trestné stíhanie žalobcu trvalo od marca 2016 do júla 2016, kedy bola vec postúpená na priestupkové konanie. Súd zároveň prihliadol na rozhodnutia súdov v obdobných právnych veciach, napr. Okresný súd Košice v rozhodnutí sp. zn. 37C/20/2018 priznal nemajetkovú ujmu vo výške 500 eur za trestné stíhanie, ktoré trvalo štyri a pol roka, Krajský súd v Nitre pod sp. zn. 8Co/37/2019 potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Nitra sp. zn. 35C/26/2018 o priznaní nemajetkovej ujmy, kde za každý rok nezákonného trestného stíhania bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 1.200 eur. Za spravodlivé a primerané sa tak považovalo priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 1.000 eur a v prevyšujúcej časti bola žaloba ako nedôvodná zamietnutá. Požadovaná výška nemajetkovej ujmy vo výške 40.000 eur v žiadnom prípade nezodpovedá kritériám stanoveným v § 17 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s § 12 ods. 2 a 3 a § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov. Celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy, teda sumu 20.250 eur za rok 2016, sumu 21.750 eur za rok 2017, sumu 24.000 eur za rok 2018, sumu 26.000 eur za rok 2019 a sumu 29.000 eur za rok 2020. Uvedené maximálne sumy odškodnenia sa týkajú situácie, kedy bolo nezvratne zasiahnuté do života obetí (bola spôsobená smrť, ťažké ublíženie na zdraví, vážny zásah do osobnej integrity človeka...) v súvislosti s násilnou trestnou činnosťou. V prípade žalobcu požadovaná suma 40.000 eur je zjavne neadekvátna, keďže sa nejedná o uvedené prípady. Žalobca sám na pojednávaní uviedol, že vzťahy s najužšou rodinou boli a aj zostali na veľmi dobrej úrovni, boli mu oporou. Vzťahy s obchodnými partnermi a známymi sa dostávajú do normálu, žiadne lieky v súvislosti s trestným stíhaním neužíval, nenavštevoval psychologickú poradňu (s výnimkou 2 návštev na začiatku), neliečil sa u psychiatra. Trestné stíhanie žalobcu v trvaní cca štyri a pol mesiaca nezanechalo u žalobcu tak vážnu ujmu, aby bolo možné priznať

ním požadovanú sumu 40.000 eur, ktorá navyše značne prevyšuje maximálnu sumu odškodnenia v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z.

17. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1,2 C.s.p.

18. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovené, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby jeho žalobe bolo v plnom rozsahu vyhovené. Súd prvej inštancie síce vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, no z jeho obsahu nevyvodil správny právny záver, najmä čo sa týka výšky priznanej nemajetkovej ujmy. Žalobca v konaní dostatočným spôsobom preukázal spôsobenú ujmu, či už v súkromnej, podnikateľskej alebo zdravotnej oblasti. Vedenie trestného stíhania malo za následok nepriaznivý dopad na rozvoj fyzickej, ako aj psychicko-morálne-sociálnej integrity žalobcu. Necitlivá, zavádzajúca, neaktuálna a neopodstatnená medializácia týchto tvrdení závažným spôsobom zasiahla aj osoby blízke žalobcovi, vrátane jeho rodiny a priateľov. Všetky tieto okolnosti a skutočnosti významným spôsobom zasiahli aj do žalobcovej finančnej situácie. Vzhľadom na výšku nákladov spojených s právnym zastupovaním a preukazovaním svojej neviny vo veci vykonštruovaných trestných oznámení, bol nútený predať svoj byt. Vedenie trestného stíhania vyústilo do medializácie jeho osoby a odvysielania reportáže na televíznej stanici TV N. v hlavnom spravodajstve L. noviny dňa 05.04.2016 a uverejnenia článku s predmetnou reportážou na internetových portáloch. Predmetný článok s reportážou figuroval donedávna na internetových portáloch, čím naďalej znižoval dôstojnosť a povesť žalobcu a zasahoval do jeho práv. K tomu je nevyhnutné zdôrazniť, že v reportáži bola uverejnená tvár žalobcu bez jeho súhlasu. V odvysielanej reportáži vystupuje hovorca Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Prešove Mgr. Daniel Džobaník, ktorý uvádza, že trestné oznámenia v minulosti týkajúce sa práve žalobcu boli ukončené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu. Z tohto tvrdenia je bežnému pozorovateľovi zrejmé, že žalobca spáchal priestupok proti občianskemu spolunažívaniu voči viacerým ženám, čo je nepravdivé tvrdenie, nakoľko žalobca bol uznaný v minulosti za vinného zo spáchania iba jedného priestupku. Odvysielanie reportáže v televízii, ktorá je silnou mediálnou stanicou a jej uverejnenia s článkom na internetových portáloch s identifikáciou tváre žalobcu, znásobuje ujmu, ktorú vedením trestného stíhania následne v príčinnej súvislosti žalobca utrpel, a preto nie je možné aj vzhľadom na vyjadrenie hovorcu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v l., stotožniť sa s názorom konajúceho súdu, že medializácia trestného stíhania nie je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou žalobcu, a preto ani žalovaný za to nemôže niesť zodpovednosť.

19. Televízne vysielanie je z hľadiska rozsahu a jeho pôsobenia jedným z najdostupnejších zdrojov informácií širokej verejnosti. Ak k neoprávnenému zásahu do chránených práv dôjde týmto elektronickým médiami, treba vždy vychádzať z toho, že mal širokú publicitu. To v prípade, ak zásah bol spojený so znížením dôstojnosti fyzickej osoby alebo vážnosti v spoločnosti, čo v prípade žalobcu je nepopierateľné, zakladá nárok oprávnenej osoby domáhať sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aj odvysielanie reportáže v televízii znásobuje ujmu, ktorú žalobca vedením trestného stíhania následne v príčinnej súvislosti utrpel. Žalobca stratené obchodné kontakty ťažko získaval späť, niektoré vôbec, a práve preto, ako aj kvôli zhoršenému zdravotnému stavu zo stresu, nebol schopný venovať svojej podnikateľskej činnosti alebo záľube v lietaní toľko času ako predtým. Finančná ujma mala u žalobcu prehlbujúci sa ráz, o čom svedčia aj vyjadrenia obchodných partnerov žalobcu a finančné ukazovatele týkajúce sa podnikania žalobcu, ako aj skutočnosť, že musel predať svoj byt. Vzhľadom na jednoznačne preukázaný negatívny dopad na podnikanie žalobcu nie je možné súhlasiť s názorom, že pri podnikaní ide vždy o podnikateľské riziko.

20. Žalovaný navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

21. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

22. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodенý správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

23. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa výška nemajetkovej ujmy určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

24. V súlade s ust. § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznanej podľa § 17 ods. 2 tohto zákona nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. Týmto osobitným predpisom bol zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov účinný do 31.12.2017 a od 01.01.2018 je ním zákon č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov v znení neskorších predpisov. V zákone č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je teda stanovený maximálny limit výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

25. Podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva, náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti. Európsky súd pre ľudské práva tiež konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy. Okrem toho, Európsky súd pre ľudské práva vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti. Napokon Európsky súd pre ľudské práva zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vo veci 3Cdo 19/2018 zdôraznil, že na záveroch Najvyššieho súdu SR o povinnosti všeobecného súdu určiť primeranú výšku náhrady spôsobenej nezákonným rozhodnutím po zohľadnení iných právnych predpisov slovenského právneho poriadku upravujúcich odškodnenie, ako aj judikatúry Ústavného súdu SR, Európskeho súdu pre ľudské práva, ku ktorým dospel Najvyšší súd SR skôr už v rozhodnutiach, v ktorých bol uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 58/1969 Zb., nezmenili neskôr nič ani zákon č. 517/2008 Z.z., ani zákon č. 412/2012 Z.z. Určenie maximálnej hranice náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 412/2012 Z.z. tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva. Uvedený názor bol opakovane potvrdený a neskôr nebol prekonaný.

27. Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti. Je potrebné zdôrazniť, že na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ukážu ich predpoklady ako mylné a nesprávne. Ak má byť jednotlivец povinný sa takýmto úkonom vôbec podrobiť, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený.

28. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

29. Pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia

nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy.

30. Aj keď v prejednávanej veci žalobca preukázal vznik všetkých predpokladov umožňujúcich priznanie práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, výšku ním žiadanej náhrady nemožno považovať za primeranú. Trestné stíhanie žalovaného trvalo približne 4 a pol mesiaca, pričom prvoinštančný súd sa v odôvodnení rozhodnutia podrobne zaoberal s následkami spôsobenými žalobcovi v jeho súkromnom, rodinnom a spoločenskom živote, ako aj podnikaní. S prijatými závermi majúcimi oporu vo vykonanom dokazovaní sa v plnej miere stotožňuje tiež odvolací súd.

31. Keďže nespokojnosť žalobcu s výškou priznanej náhrady nemajetkovej ujmy nie je okolnosťou umožňujúcou zmeniť (§ 388 C.s.p.), či zrušiť (§ 389 ods. 1 C.s.p.) odvolaním napadnutý rozsudok, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

33. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).